

O'ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

**YOPIHQOQ POL QOPLAMALARI - ZARRACHALARGA ASOSLANGAN
SIRPANISHGA CHIDAMLI POLIVINILXLORIDLI POL QOPLAMALARI - TEXNIK
SHARTLAR**

(EN 13845:2017, IDT)

Rasmiy nashr

O'zbekiston standartlar instituti

Toshkent

So‘z boshi

1. O‘zbekiston standartlar instituti tomonidan QABUL QILISHGA TAQDIM ETILDI.
2. O‘zbekiston standartlar institutining 2024 yil 15-iyuldagi 37/XSt-sonli buyrug‘i bilan TASDIQLANDI VA AMALGA KIRITILDI.
3. Ushbu standart EN 13845:2017 “Resilient floor coverings - Polyvinyl chloride floor coverings with particle based enhanced slip resistance – Specification” xalqaro standartiga aynan o‘xshash.
4. DASTLABKI AMALGA KIRITILISHI

Ushbu standart va unga bo‘lgan o‘zgartishlarni O‘zbekiston hududida amalga kiritish haqidagi axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarida qayd etiladi. Ushbu standartni qayta ko‘rib chiqish yoki bekor qilish haqidagi muvofiq axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarida qayd etiladi.

Ushbu standartni O‘zbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish mutlaq huquqi O‘zbekiston standartlar institutiga tegishli

O‘ZBEKISTON MILLIY STANDARTI**YOPIHQOQ POL QOPLAMALARI - ZARRACHALARGA ASOSLANGAN
SIRPANISHGA CHIDAMLI POLIVINILXLORIDLI POL QOPLAMALARI - TEXNIK
SHARTLAR****УСТОЙЧИВЫЕ ПОКРЫТИЯ ДЛЯ ПОЛА - ПОЛИВИНОХЛОРИРОВАННЫЕ
ПОКРЫТИЯ ДЛЯ ПОЛА С ПОВЫШЕННОЙ СОПРОТИВЛЯЕМОСТЬЮ
СКОЛЬЖЕНИЮ НА ОСНОВЕ ЧАСТИЦ – СПЕЦИФИКАЦИЯ****RESILIENT FLOOR COVERINGS - POLYVINYL CHLORIDE FLOOR COV-
ERINGS WITH PARTICLE BASED ENHANCED SLIP RESISTANCE - SPECIFICA-
TION**

Amalga kirish sanasi 15.09.2024 y.

1 Qo‘llanish doirasi

Ushbu milliy standart polivinilxlorid va uning modifikatsiyalari asosidagi, plitka yoki rulon shaklida taqdim etilgan, belgilangan sharoitlarda barqaror yuqori sirpanishga chidamli xususiyatlarga ega bo‘lgan pol qoplamalarining tavsiflarini belgilaydi.

Iste‘molchini ongli tanlov qilishga undash uchun ushbu milliy standart qayishqoq pol qoplamalari qoniqarli xizmat ko‘rsatishi kerakligini ko‘rsatadigan foydalanish jadalligiga asoslangan tasniflash tizimini (qarang EN ISO 10874) o‘z ichiga oladi.

Bundan tashqari, ushbu milliy standart qadoqlash yorliqlariga kiritilishi kerak bo‘lgan ma‘lumotlarga qo‘yiladigan talablarni batafsil bayon qiladi.

Tekshirishlar laboratoriya sharoitida faqat zavod polini qoplaydigan yuzalarda amalga oshiriladi. Tavsiflangan usul nam sirtlarda sinovdan o‘tkazish uchun mos keladi.

2 Standartlarga havolalar

Ushbu standartni qo‘llash uchun quyidagi havola qilingan hujjatlar ajralmas hisoblanadi.

Eskirgan ma‘lumotnomalar uchun faqat keltirilgan nashr amal qiladi. Tasdiqlanmagan ma‘lumotnomalar uchun havola qilingan hujjatning so‘nggi nashri (shu jumladan har qanday o‘zgartirishlar) qo‘llaniladi.

EN 425, Pishiq va laminatsiyalangan pol qoplamalari - Kastor kursi sinovi

EN 660-2, Yopishqoq pol qoplamalari - yeyilishga chidamliligini aniqlash - 2-qism: Frick-Taber testi

EN 684, Elastik pol qoplamalari - chok mustahkamligini aniqlash

EN 12466:1998, Elastik pol qoplamalari - Lug‘at

CEN/TS 16165:2016, Piyodalar yo‘laklarining sirpanishga qarshiligini aniqlash - Baholash usullari

EN ISO 105-B02, To‘qimachilik matolari - Rang mustahkamligini aniqlash uchun sinovlar - B02 qismi: Sun‘iy yorug‘likka rangning mustahkamligi: Ksenon yoyli xiralashtiruvchi lampa sinovi (ISO 105-B02)

EN ISO 10874, Pishiq, to‘qimachilik va qatlamli pol qoplamalari - Tasniflash (ISO 10874)

EN ISO 23997, Qattiq pol qoplamalari - maydon birligiga to‘g‘ri keladigan massani aniqlash (ISO 23997)

Izoh – Ushbu milliy standartdan foydalanishda havola qilinayotgan standartlarni O‘zbekiston hududida amal qilishini joriy yilning 1 yanvar holati bo‘yicha tuzilgan muvofiq standartlar ko‘rsatkichi (tasniflagichi) bo‘yicha hamda joriy yilda chor etilgan axborot ko‘rsatkichlari bo‘yicha tekshirish maqsadga muvofiq bo‘ladi. Agarda havola qilinayotgan standart almashtirilgan (o‘zgartirilgan) bo‘lsa, unda ushbu milliy standartdan foydalanish chog‘ida almashtirilgan (o‘zgartirilgan) standartga amal qilishi kerak. Agarda havola qiligayotgan standart almashtirilmasdan bekor qilingan bo‘lsa, unga havola qilingan qoida ushbu havolaga dahldor bo‘lmagan qismida qo‘llaniladi.

EN ISO 23999, Qattiq pol qoplamalari - Issiqlik ta'siridan keyin o'lcham barqarorligi va buralishini aniqlash (ISO 23999)

EN ISO 24341, Qayishqoq va to'qimachilik pol qoplamalari - Listning uzunligi, eni va tekisligini aniqlash (ISO 24341)

EN ISO 24342, Pishiq va to'qimachilik pol qoplamalari - Plitkalarining yon tomonlari uzunligi, qirrasi, to'g'riligi va tekisligini aniqlash (ISO 24342)

EN ISO 24343-1, Qattiq va qatlamli pol qoplamalari - Qalinlik va qoldiq qalinlikni aniqlash - 1-qism: Qalinlik (ISO 24343-1)

EN ISO 24344, Elastik pol qoplamalari - egiluvchanlik va egiluvchanlikni aniqlash (ISO 24344)

EN ISO 24346, Elastik pol qoplamalari - Umumiy qalinlikni aniqlash (ISO 24346)

3 Atamalar va izohlar

Ushbu hujjat maqsadlari uchun EN 12466:1998 va quyidagilarda keltirilgan atama va ta'riflar qo'llaniladi.

3.1 Sirpanish qarshiligi yaxshilangan

Nam sharoitda pol qoplamasining sirpanib ketishiga qarshilik ko'rsatish qobiliyati.

3.2 zarrachalar asosidagi pol qoplamasi sirpanishga qarshiligi oshirilgan

Belgilangan sharoitlarda barqaror yuqori sirpanishga qarshi xususiyatlarni ta'minlash uchun modifikatsiyalangan yeyilish yuzali pol qoplamasi. Pol qoplamasi tarkibi va/yoki dizayni bo'yicha farq qilishi va armaturani o'z ichiga olishi mumkin bo'lgan boshqa qattiq qatlamlarga ega bo'lishi mumkin. Ushbu turdagi pol qoplamasi mahsulotning normal yeyilish muddati davomida sirt qatlamida mavjud bo'lishi kerak bo'lgan po'kak kabi sirt qatlamiga nisbatan turli xil qattiqlikdagi turli xil agregatlar yoki aniqlanadigan zarrachalarni o'z ichiga oladi. Ular o'ziga xos, o'lchanadigan sirt qatlamini hosil qilishi shart emas va ishlash qobiliyatini o'lchash uchun mo'ljallangan maxsus sinovlarga ega.

3.3 Polivinilxloridli pol qoplamasi

Polivinilxlorid va uning bog'lovchi sifatidagi modifikatsiyalari yordamida ishlab chiqarilgan yuza qatlamli pol qoplamasi.

3.4 Umumiy

Qayishqoq pol qoplamasi yuzasining g'adir-budirligini ta'minlash va saqlash uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan kvars va alyuminiy uch oksidi kabi tabiiy yoki sintetik bo'yalgan mineral granularlar.

3.5 Namlangan hudud

Pol qoplamalari odatda ho'l bo'lgan va yurilgan hudud. Bular jamoat va sanoat maqsadlarida foydalaniladigan binolarda, masalan, hammomlarda, kiyinish xonalarida, yuvinish xonalarida, hojatxonalarda, shlyuz xonalarida, oshxonalarda va boshqalar.

3.6 Oyoq yalang hudud

Pol asosan yalangoyoq foydalanish uchun mo'ljallangan joy, masalan, dush uchun patnislar va basseyn atroflari

3.7 Poyabzal maydoni

Pol poyabzal va poyabzalning boshqa turlari bilan foydalanish uchun mo'ljallangan maydon.

4 Talablar

4.1 Umumiy talablar

Ushbu milliy standartida tavsiflangan futerovkali qoplamalar 1-jadvalda ko'rsatilgan tegishli umumiy talablarga javob berishi kerak, u yerda ko'rsatilgan usullarga muvofiq sinovdan o'tkazilganda.

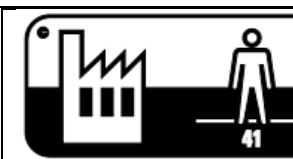
4.2 Tasniflash talablari

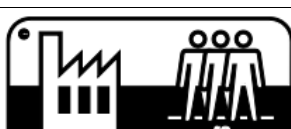
Ushbu milliy standartda tavsiflangan Flor qoplamalari 2-jadvalda ko'rsatilgan ekspluatatsion talablarga muvofiq, unda ko'rsatilgan usullar bilan sinovdan o'tkazilganda, turli darajadagi foydalanish uchun yaroqli deb tasniflanadi. Tasniflash EN ISO 10874 da belgilangan sxemaga muvofiq bo'lishi kerak.

1-jadval - Umumiy talablar

Xarakteristik	Talablar	Sinov usuli
O'ram shakli: Uzunlik; (m) Eni; (mm)	Nominal qiymatlardan kam bo'lmagan	EN ISO 24341
Plitkalar; Yon tomon uzunligi (mm)	Maksimal 0,5 mm gacha nominal uzunlikning $\leq 0,13\%$ og'ishi	EN ISO 24342
Tekislik va to'g'rilik (mm) yon tomon uzunligi uchun ≤ 400 mm > 400 mm > 400 mm (payvandlash uchun mo'ljallangan)	Istalgan nuqtada og'ish mumkin $\leq 0,25$ $\leq 0,35$ $\leq 0,50$	
Maydon birligidagi umumiy massa (g/m ²) (O'rtacha)	Nominal qiymat + 13% - 10 %	EN ISO 23997
Umumiy qalinligi: (mm) (O'rtacha) Individual natijalar	Nominal qiymat + 0,13 - 10 % o'rtacha qiymat $\pm 0,15$	EN ISO 24346
Slayd tasnifi; ESf klass (poyabzal) ESb toifasi (yalangoyoq)	$\geq 20^\circ$ (Qat'iy sinovi) ≥ 36 (Pendulum ishqalanish sinovi) $\geq 15^\circ$ (Qat'iy sinovi) ≥ 36 (Pendulum ishqalanish testi)	C ilova (Qat'iy sinov) CEN/TS 16165:2016 Ilova S, (Pendulum ishqalanish testi)
Qoldiq chuqurlik (mm) (O'rtacha)	$\leq 0,1$	EN ISO 24343-1
O'lchamli barqarorlik: (%) Listlar va plitkalar (payvandlash uchun mo'ljallanganlari) Plitkalar (quruq birikmalarni yotqizish uchun mo'ljallanganlari)	Har bir yo'nalishda o'zgarish $\leq 0,4\%$ $\leq 0,25\%$	EN ISO 23999
Karling: (mm) Biriktiriladigan varaq va plitkalar Varaq va plitkalar bog'lanmagan	(^a izohga qarang) ≤ 2	
Egiluvchanlik;	20 mm li mandrel yordamida sinash.	EN ISO 24344 A usul
Sun'iy yorug'likka rangning qattiqligi	6 minimum	EN ISO 105-B02, 3-usul ^b
^a Sinov to'liq bog'langan va payvandlangan materiallar uchun o'tkazilishi shart emas. Agar material plitka shaklida berilgan va quruq birikma yotqizilgan bo'lsa, u talabga javob berishi kerak (2 mm) ^b To'liq o'lchamli sinov namunasini taqdim eting. Yana bir sinov namunasini qorong'ida saqlang, bu rang o'zgarishini baholash uchun etalon standartni tashkil qiladi		

2-jadval Foydalanish darajasi bo'yicha tasniflash talablari

Sinf	Belgi	Foyda- lanish darajasi	Minimal umumiy qalinlik ^a Nominal qiymat, mm	Yey- ilishga chidam- lilik effekti ^{b c}	Castor stuli effekti	Chokning mus- tahkamligi N/50 mm
21		ichki oʻrtacha/ yengil	1,0	20 000 sikl	Majbur iy emas	Majburiy emas
22		ichki umumiy/ oʻrtacha ichki umumiy	1,5			
22+						
23		mahalliy ogʻir	1,5			Ishlab chiqaruvchilarga muvofiq payvandlanganda
31		oʻrtacha tijorat				
32		tijoriy umumiy	2,0	30 000 sikl	Agar tek- shirish uchun si- novdan oʻtkazil sa, yu- zaning tekis- roq koʻrin- ishi tu- fayli ozgina oʻzgari shidan tashqari hech qanday buzilish sodir boʻlma ydi va qatlam- lanish sodir boʻlma ydi.	koʻrsatmalar oʻrtacha qiymat = 240. Individual qiymatlar
41		sanoat moʻtadil				

33		tijoriy ji- hatdan og‘ir	2,0	40 000 sikl		Ishlab chiqaruvchilarga muvofig payvandlanganda
42		sanoat umumiy				Ko‘rsatmalar O‘rtacha qiymat = 240. Individual qadri- yatlar
34		tijoriy juda og‘ir	2,0	50 000 sikl		qiymatlar = 180
43		sanoat uchun og‘ir				EN 684
Sinov usuli			EN ISO 24346	D ilova	EN 425	EN 684
<p style="text-align: center;">+0,13</p> <p>^a O‘rtacha qiymat nominal qiymatdan iborat $-0,10$ mm. Hech bir alohida qiymat o‘rtacha qiymatdan $\pm 0,15$ mm dan ortiq farq qilmasligi kerak.</p> <p>^b Belgilangan sikllar sonigacha sinovdan o‘tkazilgandan so‘ng, aniqlanadigan zarrachalarning kamayishi =10% bo‘lishi kerak.</p> <p>^c Pol qoplamalari faqat oyoqyalang foydalanish uchun sinovdan o‘tkazilmaydi va 21/31 tasnifi avtomatik ravishda qo‘llaniladi.</p>						

Bibliografik ma’lumotlar

SUT 97.150